ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ «ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 3869/2010 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΠΑΡ. 1 ΤΗΣ ΕΣΔΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος εκφράζει τη θεμελιώδη και καθολική αντίθεσή της στο φερόμενο προς ψήφιση νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης περί δήθεν επιτάχυνσης της εκδίκασης υποθέσεων του ν. 3869/2010 (νόμος Κατσέλη) και ζητεί την απόσυρσή του.

Η φερόμενη ως επιτάχυνση των δικών του ν. 3869/2010 συνιστά στην πραγματικότητα αναδρομική κατάργηση του νόμου αυτού για τις εκκρεμείς στον πρώτο βαθμό δίκες και μία άνευ προηγουμένου μαζική παρέμβαση της νομοθετικής εξουσίας σε εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις, με διατάξεις που έρχονται σε ευθεία αντίθεση τόσο προς τις περί διάκρισης των εξουσιών διατάξεις του Συντάγματος, όσο και προς την ΕΣΔΑ. Δυστυχώς, επαληθεύονται οι φόβοι που χρόνια εκφράζονταν στους νομικούς και οικονομικούς κύκλους της χώρας για αναδρομική κατάργηση στην πράξη της προστασίας που παρέχει ο ν. 3869/2010 προς τους οφειλέτες. Το νομοσχέδιο επιβάλλει πληθώρα νέων δικονομικών βαρών στους αιτούντες και απηχεί τις απόψεις των δανειστών, δηλαδή των τραπεζών.

Από τις πλείστες προβληματικές διατάξεις των σχετικών προτεινόμενων ρυθμίσεων, επισημαίνονται ιδιαίτερα τα ακόλουθα:

■ Τίθεται ως νέος όρος παραδεκτού των αιτήσεων που έχουν ήδη κατατεθεί, προσδιοριστεί και, ενδεχομένως, αναβληθεί ενώπιον των αρμοδίων Ειρηνοδικείων, η κατάθεση αίτησης επαναπροσδιορισμού εк μέρους TOU αιτούντος (παράγραφος 2 νέου άρθρου 4α). Σε περίπτωση μη υποβολής εμπροθέσμως αίτησης επαναπροσδιορισμού, οι αιτήσεις λογίζονται μηδέποτε ασκηθείσες, τυχόν δε προσωρινές διαταγές που έχουν ληφθεί με βάση τις κατατεθείσες αιτήσεις καταργούνται αυτοδικαίως (παρ. 11). Πρόκειται via καταφανή αντισυνταγματική επέμβαση του νομοθέτη σε εκκρεμείς δίκες με την

- προσθήκη επιπλέον προϋποθέσεων παραδεκτού.
- Οι αιτούντες υποχρεούνται να δηλώσουν το έτος ανάληψης της πρώτης δανειακής υποχρέωσης τους (παρ. 3-στ'). Κατ' αρχάς, η υποχρέωση αυτή συνιστά επιπλέον δικονομικό βάρος (και μάλιστα για τον κατά τεκμήριο ασθενέστερο διάδικο), μη προβλεπόμενο στο ΐσχυσαν κατά την άσκηση της αίτησης νομικό καθεστώς. Περαιτέρω, η ανταπόκριση των αιτούντων στην υποχρέωση αυτή είναι ιδιαζόντως δυσχερής, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις οφειλών από πιστωτικές κάρτες, των οποίων η έκδοση έγινε στο απώτερο παρελθόν και δεν υφίσταται πλέον δυνατότητα προσδιορισμού του χρόνου έκδοσής τους, αφού ούτε οι οφειλέτες, ούτε καν τα πιστωτικά ιδρύματα τηρούν σε τέτοιο βάθος χρόνου αρχείο αιτήσεων έκδοσης καρτών. Ακόμη, αυτή καθ' εαυτή η έκδοση πιστωτικής κάρτας δεν συνεπάγεται και ανάληψη πιστώσεως, καθώς πίστωση στη συγκεκριμένη περίπτωση συνιστά μόνο η κατάλειψη πιστωτικού υπολοίπου στο τέλος του μήνα, γεγονός που είναι και αυτό ιδιαιτέρως δυσαπόδεικτο.
- Το νομοσχέδιο επιβάλλει στους αιτούντες, τους δικηγόρους τους, τις Γραμματείες των Ειρηνοδικείων και τους Ειρηνοδίκες την τήρηση ασφυκτικών προθεσμιών. Οι δεκάδες χιλιάδες εκκρεμείς αιτήσεις ρύθμισης οφειλών κατά το ν. 3869/2010 συμπιέζονται να διεκπεραιωθούν σε ελάχιστο χρονικό διάστημα, χωρίς τα εχέγγυο ορθής δικανικής εκτίμησης. Οι αιτούντες, αν δεν λάβουν εγκαίρως γνώση του νέου νόμου, κινδυνεύουν να απολέσουν τη δικαστική προστασία την οποία νομίμως έχουν ζητήσει. Οι δικηνόροι καλούνται να διεκπεραιώσουν την ένταξη τεράστιου υποθέσεων αριθμού στην ηλεκτρονική πλατφόρμα καθώς και την τήρηση των διαδικαστικών διατυπώσεων που επιβάλλονται από τις εισαγόμενες ρυθμίσεις. Οι γραμματείες των ειρηνοδικείων καλούνται να επωμιστούν μεγάλο όγκο εργασίας. Τέλος, οι ειρηνοδίκες καλούνται να εκδώσουν έναν τεράστιο αριθμό αποφάσεων εντός πολύ περιορισμένου χρονικού διαστήματος, χωρίς τα εχέγγυα της δημόσιας συνεδρίασης, όπως αναλύεται κατωτέρω. Υπό τις συνθήκες αυτές, καθίσταται αμφίβολη η ορθή δικαστική κρίση, που οφείλει να είναι η απόλυτη και αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα της Πολιτείας.

- Οι αιτούντες καλούνται εντός μόλις 60 ημερών από την αίτηση επαναπροσδιορισμού να συγκεντρώσουν όλα τα αποδεικτικά τους στοιχεία, από τα οποία θα κριθεί αν θα ενταχθούν στις ευεργετικές διατάξεις του νόμου η θα μείνουν χωρίς καμία προστασία απέναντι στους δανειστές τους (παρ. 12). Αντίστοιχα, οι δικηγόροι καλούνται να διεκπεραιώσουν όλο αυτό τον όγκο εργασίας για μεγάλο αριθμό εντολέων έκαστος.
- Οι αιτούντες καλούνται να προσκομίσουν έναν πολύ μεγάλο αριθμό εκκαθαριστικών σημειωμάτων που θα καλύπτουν το χρονικό διάστημα από 3 χρόνια πριν από τη λήψη της πρώτης πίστωσης εκ μέρους τους μέχρι και την ημερομηνία της αίτησης επαναπροσδιορισμού (παρ. 13). Τούτο σημαίνει ότι δυνητικά μπορεί να κληθούν να προσκομίσουν έως και 20 -ή και περισσότερα, κατά περίπτωση- εκκαθαριστικά για τον εαυτό τους και μόνο. Εφ' όσον δε είναι παντρεμένοι, η υποχρέωσή τους αυτή εκτείνεται και στον/στην σύζυνό τους, όπως και σε τυχόν ανήλικα παιδιά με περιουσία. Είναι προφανές ότι η η ανταπόκριση των αιτούντων στην υποχρέωση αυτή είναι ιδιαιτέρως δυσχερής και αναμένεται να οδηγήσει στην απόρριψη μεγάλου αριθμού αιτήσεων. Το σημαντικότερο: η επιφόρτιση των αιτούντων με πρόσθετα δικονομικά βάρη (προσκομιδή πληθώρας εκκαθαριστικών σημειωμάτων, αναφορά χρόνου ανάληψης οφειλών κλπ) αποσκοπεί καταφανώς στην απόδειξη ή απόκρουση της πασίγνωστης ένστασης δόλου που προβάλλουν οι Τράπεζες (η προβολή της οποίας θεωρείται συνεπώς δεδομένη κατά το νομοσχέδιο!). Εκτός των άλλων, τούτο συνιστά μη επιτρεπτή αντιστροφή του βάρους απόδειξης της ένστασης αυτής.
- Καταργείται εν επιδικία η προφορικότητα της διαδικασίας για την συζήτηση των αιτήσεων του ν. 3869/2010, ενώ εισάγεται αποκλεισμός εφαρμογής κρίσιμων διατάξεων που ρυθμίζουν τη διαδικασία της Εκούσιας Δικαιοδοσίας, σε βαθμό που αλλοιώνεται ριζικά η εφαρμοζόμενη διαδικασία και να πρόκειται ουσιαστικά για τη νέα Τακτική Διαδικασία. Οι επεμβάσεις αυτές αντιτίθενται προς το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ.
- Η καταχρηστική προθεσμία άσκησης Έφεσης περιορίζεται

σε μόλις τρεις (3) μήνες, αντί των δύο ετών, που γενικά ισχύει.

- Το νομοσχέδιο είναι προβληματικό επί της αρχής και στο σύνολό του και θα πρέπει να αποσυρθεί. Αν αυτό δεν γίνει, θα πρέπει να επέλθουν -κατ' ελάχιστον- οι ακόλουθες διορθωτικές παρεμβάσεις στο νομοσχέδιο, ως ακολούθως: Οι επαναπροσδιορισμοί γίνονται και πρέπει να συνεχίσουν να γίνονται με ευθύνη των γραμματειών των Δικαστηρίων, όχι με ευθύνη του Δικηγόρου. Η μετακύληση της σχετικής ευθύνης στους δικηγόρους, και ιδίως με τα ασφυκτικά και μη ρεαλιστικά χρονικά πλαίσια που έχουν τεθεί, πέρα από ένα περιττό μη αποτιμητό «βάρος», συνιστά μία ευθύνη απέναντι στον εντολέα, η οποία ουδόλως προκύπτει σε ένα κράτος δικαίου.
- Πρέπει οπωσδήποτε να επιμηκυνθεί η καταληκτική ημερομηνία της 15/6/2021 για υποχρεωτική υπαγωγή στο νέο πλαίσιο όσο το δυνατόν περισσότερο και ιδανικά μέχρι 31/12/2022.
- Η προθεσμία των 60 ημερών πρέπει να αυξηθεί τουλάχιστον σε 100, όπως στη νέα τακτική, ή και ακόμη περισσότερο, προκειμένου να καταστεί δυνατή η λήψη ενόρκων βεβαιώσεων με το νέο ευέλικτο καθεστώς, αν το συνταγματικώς ορθό είναι να συνεχίζει να τηρείται η προφορική διαδικασία.
- Να μην υπάρξει αλλαγή στην καταχρηστική προθεσμία έφεσης κατά της εκδοθησομένης απόφασης και να τηρείται η γενική διάταξη του ΚΠολΔ.
- Να μην υποχρεώνονται οι αιτούντες να προσκομίζουν εκ των προτέρων νέα αποδεικτικά έγγραφα, καθ' όσον επιβάλλεται, ούτως ἡ άλλως, άρση του φορολογικού και τραπεζικού απορρήτου.